

AMAÇ 3: SAĞLIKLI BİREYLER

Çocuk ölüm oranlarının azaltılması, anne sağlığının iyileştirilmesi, HIV/AIDS, sıtma ve diğer hastalıklar ile mücadelede büyük aşama kaydetmiş durumdayız. 1990 yılından bu yana, önlenebilir çocuk ölümlerinde dünya genelinde %50'yi aşan azalma olmuştur. Anne ölümleri de dünya genelinde %45 azalmıştır. 2000 ile 2013 arasında HIV/AIDS bulaşma oranı %30 azalmış, 6,2 milyonu aşkın insan sıtmadan kurtarılmıştır.

Bu inanılmaz ilerlemeye rağmen, her yıl 6 milyondan fazla çocuk, beşinci yaş günlerini göremeden ölüyor. Her gün 16 bin çocuk ise, kızamık ve verem gibi önlenebilir hastalıklardan ölüyor. Her gün yüzlerce kadın, hamilelik veya doğumla bağlantılı komplikasyonlar nedeniyle yaşamını yitiriyor. Kırsal kesimlerde, doğumların yalnız %56'sına vasıflı profesyoneller hizmet veriyor. AIDS günümüzde, halen ağır HIV salgını pençesinde kıvranan Sahraaltı Afrika'da ergen yaştakilerin bir numaralı ölüm nedenidir.

Bu ölümler; önleme ve tedavi, eğitim, aşı kampanyaları, cinsel ve üreme sağlığı hizmetleri vasıtasıyla önlenebilir. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları; AIDS, verem, sıtma ve diğer bulaşıcı hastalık salgınlarını 2030 yılına kadar ortadan kaldırmaya yönelik cesur bir taahhüttür. Amaç, herkesin genel sağlık hizmeti, güvenli ve erişilebilir ilaç ve aşıya kavuşmasını sağlamaktır. Aşı araştırma ve geliştirmelerinin desteklenmesi, bu sürecin vazgeçilmez bir parçasıdır.

SAĞLIKLI BİREYLER: 2020 İLERLEMELERİ

3 SAĞLIKLI
BİREYLER

Bu hedef ;
Üniversitemizin
temel
hastalıklar ve
koşullar
hakkındaki
araştırmalarını,
sağlık
meslekleri için
desteklerini,
öğrencilerin ve
personelin
sağlığını
korumadaki
uygulamalarını
kapsar.

Hedefimiz

Üniversitemiz akademik, idari personelinin ve öğrencilerinin sağlığını gözetlediği gibi aynı zamanda temel hastalıklar ve sağlık hizmeti koşullarını iyileştirmeye yönelik araştırmalar yapmakta, sağlık sektörünün ana sorunlarına destek unsuru oluşturabilecek çözümler üretmektedir. Her yıl bu alanda nitelikli mezunlar vererek işgücü desteği sağlamakta aynı zamanda yerel, ulusal ve küresel sağlık kurumları ile mevcut işbirliklerini geliştirmeyi hedeflemektedir.

Erişebilir aşı araştırma-geliştirme ve evrensel erişimin desteklenmesi adına Neler yapıyoruz?

Erciyes Üniversitesi Aşı Araştırma ve Geliştirme ve Uygulama ve Araştırma Merkezi aşı teknolojileri konusunda bilimsel çalışmaları izlemek, araştırma-geliştirme merkezleri ile ilişkiler kurmak ve ortak çalışma imkânları sağlamak, potansiyel aşı adayları ile ilgili gerekli laboratuvar, faz öncesi ve faz çalışmalarını yürütmektedir. Yetenekli ve genç bilim insanları ile klinik ve temel araştırmalar yapan, araştırmalarını inovasyona dönüştürerek uygun maliyetli aşılarda üretme amacına sahip olan merkezimiz küresel sağlık sorunlarıyla mücadelede, başlıca insan hastalıklarıyla ilgili temel ve translasyonel araştırmalarda, bilinen veya yeni ortaya çıkan enfeksiyon etkenleriyle ilgili araştırma projeleri geliştirmektedir.

ERAGEM, Türkiye'de bilinen veya yeni ortaya çıkan ve halk sağlığı sorununa dönüşen hastalık etkenlerinin tanımlanmasında, ilgili kurum, kuruluş ve klinik araştırmacılar ile koordineli çalışmalar yürüterek bu süreçlere destek vermeyi hedeflemektedir. Potansiyel aşı adayı ile ilgili ulusal ve uluslararası projeler geliştirerek ulusal ekonominin gelişmesine katkı sağlamakta önemli hedefleri arasındadır. ERAGEM Laboratuvarı, TÜV SÜD tarafından denetlenmiş ve uluslararası düzeyde olduğunu belgelendiren sertifikayı almaya hak kazanmıştır. Ayrıca Kalkınma Bakanlığı Alt Yapı Destekleme Programı kapsamında Erciyes Üniversitesi bünyesinde 2022 yılına kadar tamamlanacak olan ERAGEM binası ve cGMP Laboratuvarı kurulumundan sonra cGMP Kalite standartları uygulanacaktır.

2020 yılında Üniversitemizin COVID 19 sürecine yönelik gerçekleştirdiği faaliyetler

- Üniversitemiz Covid-19 Tedavisi İçin İmmün Plazma Çalışması Başlattı.

- Sağlık Bakanlığına bağlı TÜSEB tarafından COVID-19'a karşı aşı geliştirilmesiyle ilgili Stratejik Ar-Ge Projesi Hazırlama daveti alan Erciyes Üniversitesinden Prof. Dr. Aykut ÖZDARENDELİ ve ekibi, COVID-19 pozitif bir hastadan alınan örnekten Biyogüvenlik Seviye 3 (BSL-3) şartlarında hastalığa yol açan SARS-CoV-2 virüsünü hücre kültür sisteminde üretmeyi başardı.

Prof. Dr. Aykut ÖZDARENDELİ, virüsün izole edildiğini ve 21 Mart 2020'de RT-PZR (Reverz Transkripsiyon Polimeraz Zincir Reaksiyonu) testi ile de izolasyonu doğrulayarak aynı gün Sağlık Bakanlığını bilgilendirdiklerini ve akabinde virüs izolasyonunun yeni nesil dizileme çalışmalarına başladığını belirtti.

- Erciyes Üniversitesi Aşı Araştırma ve Geliştirme Merkezi'nde (ERAGEM) izole edilen SARS-CoV-2 virüsünün tam büyüklükteki (30 kilobaz) genomu yeni nesil dizileme sistemiyle (Illumina NextSeq 500) dizilerek gen haritası elde edilmiştir. İzole edilen virüsün tüm gen dizilimi dünyadaki SARS-CoV-2 virüsü gen dizilimlerinin paylaşıldığı GISAID platformunda EPI_ISL_424366 kodu ile yayınlamıştır. Ayrıca, gen veri bankası olan GenBank'a elde edilen tüm virüs genomu 2333526 numarasıyla da kayıt edilmiştir.

- Covid-19'a karşı geliştirilen hücre kültür temelli inaktif aşı adayının deney hayvanları denemeleri 15 Mayıs 2020 tarihi itibarıyla başladı. Devam eden süreçte aşılardan hayvanlarda aşı adayının etkinliği test edildi.

- Tamamen yerli ve milli olarak Erciyes Üniversitesi Aşı Araştırma ve Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde (ERAGEM) Covid-19'a karşı geliştirilen, Koçak Farma'da GMP şartlarında üretimi yapılan ve Sağlık Bakanlığı tarafından desteklenen ERUCOV-VAC inaktif aşı adayının AR-GE çalışmaları tamamlandı. ERUCOV-VAC inaktif aşı adayının etik kurul izni ve Sağlık Bakanlığı'ndan alınan onayların ardından Erciyes Üniversitesi İyi Klinik Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde (İKUM) ilk dozu bir gönüllüye uygulanarak Faz 1 çalışmalarına başlandı. Erciyes Üniversitesi akademisyenleri tarafından Covid-19'a karşı geliştirilen ERUCOV-VAC aday aşının ilk dozu, ülkemizdeki Faz 1 ruhsatlı birkaç merkezden birisi olan ve daha önce de ulusal ve uluslararası birçok klinik araştırmayı başarı ile tamamlamış, ülkemizin diğer yerli aşuların geliştirilmesinde önemli rol alacak İKUM'da ilk gönüllü olan Nazif Durna'ya yapıldı.

- Üniversitemiz tarafından geliştirilen ve Üniversitemizde Faz 1 çalışmaları devam eden Covid-19 aday aşımızın ilk aşı dozlaması 23 Kasım 2020 tarihi itibarıyla 44 gönüllümüzde tamamlandı. Herhangi bir yan etkisi görülmedi.
- Üniversitemizde Covid-19'a Karşı Geliştirilen Aşı Adayı New York Times' da Yer Aldı.
- Üniversitemiz Aşı Araştırma ve Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi (ERAGEM) tarafından yeni tip koronavirüse (Covid-19) karşı geliştirilen ve 5 Kasım 2020'de Faz 1 çalışmalarına başlanılarak gönüllülere ilk dozu yapılan inaktif aşı adayının 2'inci dozu yapıldı. Üniversitemiz ERAGEM'de covid-19'a karşı geliştirilen, Koçak Farma'da GMP şartlarında üretimi yapılan ve Sağlık Bakanlığı tarafından desteklenen inaktif aşı adayının 2'inci dozu ERÜ İyi Klinik Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde (İKUM) yapıldı. İlk dozu 5 Kasım 2020'de gönüllü olan Nazif Durna'ya yapılan aşı adayının 2'inci dozu ise 21'inci günün ardından yine gönüllü Nazif Durna'ya uygulandı.

TÜSEB Başkanı Prof. Dr. Erhan Akdoğan, Üniversitemizi Ziyaret Etti

TÜSEB Başkanı Prof. Dr. Erhan Akdoğan ziyaretlerinde Aşı Araştırma ve Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından TÜSEB desteği ile geliştirilen ve faz çalışmalarına İyi Klinik Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde devam edilen Covid-19 aşı adayı başta olmak üzere, araştırma merkezlerinde yürütülen diğer projeler hakkında yetkililerden bilgiler aldı.

- 8. Türkiye İnovasyon Haftası kapsamında (TC Ticaret Bakanlığı- TİM) Konuşmacı olarak Prof.Dr Aykut ÖZDARENDELİ yer aldı

COVID-19 Türkiye Platformu Aşı ve İlaç Sanal Konferansı, 17 Aralık 2020 Tarihinde Gerçekleşti.

- Sanal konferansın birinci oturumu olan "Aşı Gelişmeleri" oturumunda sırasıyla inaktif, adenovirüs, virüs benzeri parçacıklar, ASC zerrecik teknolojisi, rekombinant Spike proteini, DNA ve mRNA aşı adayları kapsamındaki gelişmeler paylaşılmıştır. Sanal konferansın ikinci oturumu olan "Tedavi Odaklı İlaç Gelişmeleri" oturumunda doğala özdeş Griffithsin, rekombinant IL-1Ra, yerli ilaç sentezi ve üretimi, ilaç etken maddeleri, konvalesan plazma, Sarseptin antikor ile rekombinant nötralizan antikor kapsamındaki gelişmeler paylaşılmıştır. Sanal konferansın amacı, bilim temelli gelişmelerin paylaşılarak aşı ve ilaç geliştirme süreçlerine yönelik özellikle küresel salgın döneminde daha da önemli hale gelen bilim tabanlı toplumsal farkındalığın oluşturulmasına katkı sağlanmasıdır. COVID-19 Türkiye Platformu Aşı ve İlaç Geliştirme Sanal Konferansı, kurumumuzun resmi sosyal medya hesapları üzerinden canlı olarak yayınlanmıştır.

- Üniversitemizde pandemi Sürecinde Kendi İstekleri İle Çalışan İntönlere Rektörümüz tarafından Teşekkür Belgesi Verildi

- Üniversitemiz Tıp Fakültesi Hastaneleri'ndeki sağlık çalışanlarının ihtiyacını karşılamak için yıl boyu cerrahi maske üretimi yapıldı. Günlük bin adet maske üretimi gerçekleştirdiklerini belirten Rektörümüz Prof. Dr. Mustafa Çalış, Tıp Fakültesi Hastanesi Terzihanesinde maske üretimine aralıksız devam edeceklerini söyledi.

- Rektörümüz tarafından kampüsümüzde Covid-19 Denetimleri yapıldı.

- Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastaneleri web sayfasından yıl boyunca sürece yönelik alınacak tedbirler duyuruldu. <https://hastaneler.erciyes.edu.tr/Index>

- Erciyes Üniversitesi Hastanesi Çalışanları; yeni koronavirüs hakkında toplumu bilgilendirmek ve dikkati çekmek adına **“Biz Sizler İçin Buradayız, Sizde Bizim İçin Evde Kalın”** diyor.

- Erciyes Üniversitesi (ERÜ) Hastaneleri'nde “Yeni Corona Virüs: Yeni Bir Tehdit” konulu konferans düzenlendi. Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji AD. ve Enfeksiyon Kontrol Kurulu Başkanı Doç. Dr. Ayşegül Ulu Kılıç, Gevher Nesibe Hastanesi Başhekimlik Toplantı Salonu'nda “Yeni Corona Virüs: Yeni Bir Tehdit” konulu konferans verdi.
- Halil Bayraktar Sağlık Hizmetleri Yüksekokulu tarafından Zoom programı üzerinden 21.10.2020 tarihinde konuşmacı olarak Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı öğretim üyelerinden Öğr.Gör.Dr. Zeynep Türe

Yüce'nin katıldığı, "Covid 19 Güncel Durum ve İzolasyon Kuralları" isimli konferans düzenlendi.

- “Covid -19 pandemi sürecinde çocuklar: çocuk hakları, sorunlar ve onların çözüm yolları” Uluslararası Bilimsel konferansı 18 kasım 2020 tarihinde Rusya Halkların Dostluk Üniversitesi (RUDN) (Moskova, Rusya Federasyonu) ve Erciyes Üniversitesi (Kayseri, Türkiye) uzaktan katılımı ile gerçekleştirildi.
- İletişim Fakültemiz tarafından kovid-19 tedbirlerine farkındalık oluşturmak amacıyla kamu spotu hazırlandı. https://www.youtube.com/watch?v=dUhk9jk_Rt4
- Erciyes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Öğretim Görevlisi Hasan Aksoyak Korona virüsün Türkiye'de etkisini göstermeye başlamasından bu yana her gün evde yapılabilecek farklı bir egzersiz örneğini hazırlayarak sosyal medya üzerinden paylaştı.
- 2020 yılında üniversitemizde Covid 19 a yönelik 12 adet proje yürütülmeye başlanmıştır. 95 adet yayın yapılmıştır. 1 ulusal 1 uluslararası patent başvurusunda bulunulmuştur.

SDG 3 Hedefine yönelik hangi çalışmalarını yaptık?

- Kayseri’de 74 yaşında aort kapağında daralma olan Şerife Şirvanlı, Erciyes Üniversitesi Kalp Hastanesinde 30 dakika süren başarılı operasyonla sağlığına kavuştu. Hastanın durumu hakkında bilgiler veren Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji Anabilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. Ramazan Topsakal, daha önce 2 kez baypas operasyonu geçirdiği için tekrar ameliyat olması riskli olan hastanın kalp kapağını, 30 dakika süren kapalı yöntemle değiştirdiklerini kaydetti.
- Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanelerinde, organ nakli ekibimiz tarafından dış merkezde kadavradan çıkartılan böbrek, 20 yıldır böbrek yetmezliği nedeniyle diyalize giren 57 yaşındaki hastaya şifa oldu.
- Kalpten çıkan ana damarında (Aort Damarı) doğuştan darlık olan ve hamile olduğu için açık kalp ameliyatının yapılması hem anne, hem de bebek için çok yüksek riskli olan 24 yaşındaki 20 haftalık gebe olan hasta, Erciyes Üniversitesi (ERÜ) Tıp Fakültesi Yılmaz-Mehmet Öztaşkın Kalp Hastanesi’nde yapılan kapalı operasyon ile sağlığına kavuştu.
- Madde bağımlılığı ve sosyal etkileri konferansı Türkiye Bağımlılıkla Mücadele İl Koordinatörü ŞENAY KİRAZ' ın konuşmacı olarak katılımıyla ERÜ Sabancı Kültür Merkezinde gerçekleştirildi.
- Erciyes Teknopark tütün kontrolü strateji belgesi ve eylem planı çerçevesinde sigaranın bırakılmasını teşvik etmek adına sigara kullanmayan yönetim ofisi personelinin yıllık minimum izin sürelerine ilave 2 gün izin hakkı tanıdı.

- Erciyes Üniversitesi (ERÜ) Tıp Fakültesi Hastanelerinde tedavi gören ve sürekli kan ihtiyacı olan hastalar için "Gönüllü Kan Bağışı Etkinliği" düzenlendi.

- ERREM Müdürü Öğr. Gör. Mustafa Atak, Kayseri Anadolu Haber gazetesine "Pandemi süreci ve bireylerin yalnızlaşması" konusunda açıklamalarda bulundu.

- ERREM Müdürü Öğr. Gör. Mustafa ATAK "Sanal dünya sarmalında gençlik" konulu online canlı yayına katıldı.

- Üniversitemiz LÖSEV Fayda Topluluğu üyeleri 20.02. 2020 de Rektörümüz Prof. Dr. Mustafa Çalış'ı ziyaret ederek, LÖSEV faaliyetleri hakkında bilgiler verdiler.

- ERÜ Hastanelerinde "Sağlık Çalışanları İçin Stresle Baş Etme" Konulu Uzaktan Eğitim Verildi. Prof. Dr. Saliha Demirel Özsoy yapmış olduğu konuşmada; makul düzeydeki stresin yararlı, çoğunun da zararlı olduğunu ifade ederek, stres ve stresör 'ün ne anlama geldiğini, stres-performans ilişkisini, yoğun stres karşısında bedenin tepkilerini, stresi yaratan faktörleri, iç ve dış etkenleri, iş ortamının stres etkenlerini, Covid-19 sürecinde stresi, stresin nedenleri ile stresle baş etme yöntemleri hakkında bilgiler verdi.

- 2020 yılında 282 yayın hedefe yönelik yapılmıştır.

- ERREM Müdürü Öğr. Gör. Mustafa ATAK Erciyes Üniversitesi Rektörlük Konferans salonunda aday personele 'Stres ve Öfke ile Baş etme" eğitimi verdi.

- ERREM Müdürü Öğr. Gör. Mustafa ATAK ile Anadolu Ajansı "Pandemi süreciyle mücadele de manevi olarak güçlü olmanın önemi" üzerine bir röportaj yaptı.

- ERREM Müdürü Öğr. Gör. Mustafa Atak, Kayseri yerel basınına "Pandemi süreci ve intihar oranına etkileri" ile ilgili açıklamalarda bulundu.